

IZVJEŠĆE O AKTIVNOSTIMA UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH ZA 2019. GODINU

Sarajevo, ožujak 2020. godine

IZVJEŠĆE O AKTIVNOSTIMA
UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
ZA 2019. GODINU

Sadržaj

Riječ generalnog revizora	3
Uvod.....	5
O Uredu za reviziju institucija u FBiH.....	5
Odnosi s Parlamentarnim povjerenstvom odgovornim za reviziju	6
Publikacije Ureda za reviziju	7
Financijska revizija	8
Osnovni koraci u procesu revizije	9
Obavljanje konačnih revizija za 2018. godinu.....	10
Obavljanje prethodnih revizija za 2019. godinu	15
Sektor za financijsku reviziju institucija Federacije BiH.....	15
Sektor za financijsku reviziju institucija kantona, gradova i općina	18
Sektor za financijsku reviziju zavoda, fondova i agencija	23
Sektor za financijsku reviziju javnih poduzeća	26
Revizija učinka.....	30
Objavljena izvješća revizije učinka	31
Provođenje revizija	31
Praćenje realizacije preporuka revizije učinka.....	33
Predlaganje tema revizije učinka i započinjanje paralelne revizije učinka	34
Razvoj, metodologija i upravljanje kvalitetom	34
Interna edukacija	35
Druge aktivnosti.....	36
Financije i računovodstvo	36
Pravni i opći poslovi i ljudski resursi	38
Informacijske tehnologije	40
Suradnja i komunikacije.....	40
Koordinacijski odbor vrhovnih institucija za reviziju	43

RIJEČ GENERALNOG REVIZORA

Izveštaj o aktivnostima pruža uvid u rad Ureda za reviziju u 2019. godini. Sve obaveze iz Plana i programa rada ostvarene su uz optimalno korištenje ljudskih, materijalnih i finansijskih raspoloživih resursa.

Izvršili smo 82 finansijske revizije, izvještaje smo dostavili revidiranim subjektima, Parlamentu FBiH i drugim nadležnim institucijama. Sve izvještaje objavili smo na internet-stranicu i putem saopćenja pravovremeno upoznali javnost o rezultatima revizije. Izvještaje o reviziji gdje su utvrđena značajna kršenja zakona dostavili smo nadležnim organima za provođenje zakona. Anketirali smo subjekte revizije kako bismo dobili povratne informacije o obavljenim revizijama i time unaprijedili kvalitet rada.

Revizijama učinka obuhvatili smo aktuelne društvene probleme, poput zagađenosti zraka i programa sufinansiranja zapošljavanja, te proveli aktivnosti na praćenju realizacije preporuka iz ranijih revizija.

U četvrtom kvartalu donesen je plan revizije za 2019/2020. godinu, kojim je predviđeno obavljanje 90 finansijskih revizija i četiri revizije učinka.

Planirane aktivnosti izvršene su i pored određenih ograničenja i izazova, poput zapošljavanja i nedovoljnih smještajnih kapaciteta. Plan zapošljavanja nije realizovan jer se na konkurse za upražnjena radna mjesta nije prijavilo dovoljno kandidata koji ispunjavaju visoke kriterije u pogledu stručnih kvalifikacija i kompetencija. Istaknuo bih saradnju sa Službom za zajedničke poslove FBiH, koja nam je kontinuirano, blagovremeno i kvalitetno pružala logističku podršku.

Parlament FBiH i dalje nije imenovao Parlamentarnu komisiju odgovornu za reviziju, koja je isključivo nadležna za odobravanje budžeta Ureda za reviziju i koja je trebala razmatrati revizorske izvještaje. Posljedica toga je da izvještaji za 2017. i 2018. godinu još uvijek nisu bili predmet rasprave.

Pokrenuli smo saradnju s akademskom zajednicom, što će biti od obostrane koristi kada je u pitanju razvoj revizijske profesije. Kao prvi korak saradnje, bit će omogućena praksa za studente i studentice ekonomskih fakulteta.

Stručnim, kontinuiranim i zajedničkim radom bit ćemo pokretač promjena u društvu i uzorna institucija, čime ćemo jačati i poticati veću transparentnost i javnu odgovornost.

Dževad Nekić

Generalni revizor

VIZIJA

- Vizija budućeg razvoja Ureda za reviziju zasnovana je na dosljednom provođenju revizije, sukladno ISSAI okviru revizije. Usmjerena je ka stvaranju dodatne vrijednosti u javnom sektoru u FBiH, kroz poticanje efikasne i efektivne uporabe javnih resursa, te ka stalnom unapređenju sustava transparentnog financijskog upravljanja i povećanju javne odgovornosti za upravljanje javnim sredstvima.

MISIJA

- Ured za reviziju, kao neovisna, profesionalna i nepolitična institucija, provodi revizije i putem pravovremenih i kvalitetnih izvješća o reviziji permanentno izvješćuje Parlament FBiH i ostale zakonodavne organe na svim razinama vlasti u FBiH, organe izvršne vlasti i druge nadležne institucije i tijela i javnost uopće, o načinu upravljanja javnim sredstvima, odnosno o tome da li se javnim sredstvima upravlja na regularan, ekonomičan, efikasan, efektivan i transparentan način.

VRIJEDNOSTI

- **NEOVISNOST** podrazumijeva institucionalnu, organizacijsku i funkcionalnu neovisnost, potrebnu za provođenje mandata revizije, kao i punu financijsku neovisnost kroz osiguranje dovoljnih sredstava za ispunjenje nadležnosti Ureda za reviziju.
- **TRANSPARENTNOST** podrazumijeva blagovremeno, pouzdano, jasno i relevantno javno izvješćivanje Ureda za reviziju o svom statusu, mandatu, strategiji, aktivnostima, financijskom upravljanju, poslovima i rezultatima rada, kao i obvezu javnog izvješćivanja o nalazima i zaključcima revizija.
- **ODGOVORNOST** podrazumijeva pravilno i blagovremeno ispunjavanje zakonske obveze u pogledu revizorskog mandata i izvješćivanja u okviru proračuna, te ispunjenje obveze da se procjenjuje i naknadno prati učinak rada i utjecaj provedenih revizija.
- **OBJEKTIVNOST** podrazumijeva objektivno djelovanje revizora u predmetima i temama koje ispituje. Objektivnost mora biti prisutna tijekom cjelokupnog rada, a posebno kod izrade izvješća, koja moraju biti točna, fer i objektivna. Izražena mišljenja moraju biti utemeljena isključivo na dokazima koji su pribavljeni i obrađeni sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija.
- **KOMPETENTNOST** podrazumijeva obavljanje revizije na profesionalan način, te postojanje stalne obveze za unapređenjem stručnog znanja i vještina, kao i za usavršavanjem i stjecanjem novih znanja potrebnih za izvršavanje povjerenih dužnosti.
- **INTEGRITET** podrazumijeva obvezu revizora da se pridržava visokih standarda profesionalnog ponašanja, uz dosljednu primjenu etičkih normi u izvršavanju svojih dužnosti. Ponašanje revizora mora biti besprijekorno i takvo da se u njega ne može posumnjati. Integritet je osnova povjerenja u profesionalnu presudbu revizora.

UVOD

Na osnovu članka 6. stavak (2) Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine¹ i članka 51. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine² donosi se **Izvešće o aktivnostima Ureda za reviziju institucija u FBiH za 2019. godinu**³.

Godišnje izvješće sadrži informacije o poslovanju i finansijsko izvješće Ureda za reviziju institucija u FBiH⁴ za 2019. godinu. Dostavlja se Parlamentarnom povjerenstvu odgovornom za reviziju i objavljuje na internet-stranici: www.vrifbih.ba.

O UREDU ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

Ured za reviziju je vrhovna revizijska institucija u Federaciji BiH. Značajna pitanja za njegov rad, kao što su glavne funkcije, rukovođenje, nadležnosti i ovlaštenja, osiguranje kvalitete rada, izvješćivanje i financiranje, uređena su Zakonom o reviziji.

Neovisan je u provođenju svojih dužnosti i nadležnosti i ne podliježe upravljanju ili kontroli bilo koje druge osobe ili institucije.

Generalni revizor rukovodi Uredom za reviziju i odgovoran je za dužnosti i ovlaštenja dana Uredu za reviziju. Ima zamjenika koji mu pomaže u obavljanju dužnosti. Sa 31. 12. 2019. godine u ovoj vrhovnoj revizijskoj instituciji zaposlena je 71 osoba, od čega je 46 finansijskih i 10 revizora učinka.

Ured za reviziju nadležan je za finansijske revizije, revizije učinka i druge specifične revizije institucija u Federaciji BiH. Prema uspostavljenom Registru subjekata, nadležnost obuhvaća preko 2.000 subjekata u Federaciji BiH. Svake godine provodi se finansijska revizija Parlamenta FBiH, Predsjednika FBiH, Vlade FBiH i njenih ministarstava.

Prilikom obavljanja revizija primjenjuju se INTOSAI-jevi standardi revizije⁵ i revizijski standardi Međunarodne federacije računovođa (IFAC).

Sjedište Ureda je u Sarajevu, s područnim uredima u Bihaku, Tuzli i Mostaru.

¹ „Službene novine Federacije BiH“, br. 22/06. U daljem tekstu: Zakon o reviziji

² Broj: 09-02-1213/16 od 30. 9. 2016. godine i broj: 12-02-1213-7-PUO/16 od 15. 10. 2019. godine

³ U daljem tekstu: Godišnje izvješće

⁴ U daljem tekstu: Ured za reviziju

⁵ INTOSAI: Međunarodna organizacija vrhovnih revizijskih institucija

Kako bi Ured za reviziju ispunio svoj cilj i zadatke, generalni revizor je uspostavio organizacijsku shemu kako slijedi:

Aktivnosti Ureda za reviziju, odnosno pojedinačnih organizacijskih jedinica, realiziraju se na osnovu godišnjeg plana i programa rada i godišnjeg plana revizije. Generalni revizor svake godine, nakon konzultiranja sa zamjenikom generalnog revizora, donosi godišnji plan revizije Ureda za reviziju za narednu godinu, uzimajući u obzir zahtjeve propisane Zakonom⁶. Planom revizije nastoje se ravnomjerno obuhvatiti subjekti s cijele teritorije Federacije BiH, kao i subjekti i teme iz različitih oblasti značajnih za građane, poput zdravstva, komunalnih usluga, rudnika, zapošljavanja i zagađenosti zraka. Time Ured za reviziju nastoji biti pokretač promjena u životima građana, baveći se aktualnim i važnim temama u okruženju.

ODNOSI S PARLAMENTARNIM POVJERENSTVOM ODGOVORNIM ZA REVIZIJU

Parlamentarno povjerenstvo odgovorno za reviziju⁷ je nadležno povjerenstvo za financije i proračun u oba doma Parlamenta FBiH, odgovorno za reviziju.

Povjerenstvo je nadležno odobravati proračun Ureda za reviziju, a Ured je obavezan dostaviti mu svoja finansijska izvješća i plan revizije kao informaciju.

⁶ Članak 12. Zakona o reviziji

⁷ U daljem tekstu: Povjerenstvo

Povjerenstvo razmatra:

- Javno izvješće o reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije BiH i izvješća federalnih proračunskih korisnika, priprema izvješće sa zaključcima, preporukama i prijedlozima za raspravu na sjednici oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine,
- Godišnje izvješće o poslovanju Ureda za reviziju i druga izvješća Ureda koja se podnose Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine,
- Godišnje izvješće o poslovanju javnih poduzeća i institucija,
- potrebu za specijalnim revizijama pojedinih proračunskih korisnika, o čemu zaključak donose Predstavnički dom i Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine,
- i osigurava nadzor kvalitete rada Ureda za reviziju, kao i druga pitanja iz rada Ureda za reviziju.⁸

Parlament FBiH može, na osnovu nalaza i preporuka danih u izvješćima o reviziji, smanjiti proračun jedne ili više institucija ili poduzeti druge odgovarajuće korektivne radnje.⁹

Ured je Povjerenstvu dostavio sva revizorska i druga izvješća, iako tijekom 2019. godine nije bilo formirano. Zbog neformiranja, aktivnosti iz njegove nadležnosti nisu bile realizirane, te izvješća o izvršenim revizijama za 2017. i 2018. godinu nisu bila predmetom rasprave.

S obzirom na ulogu Parlamenta FBiH, odnosno njegovog Povjerenstva odgovornog za reviziju u razmatranju revizorskih izvješća, poduzimanju korektivnih mjera i praćenju realizacije preporuka, krajem 2019. godine Ured za reviziju uputio je inicijativu Parlamentu FBiH za formiranje Povjerenstva.

PUBLIKACIJE UREDA ZA REVIZIJU

Publikacije i drugi akti koje je Ured za reviziju objavio u 2019. godini na svojoj internet-stranici su:

- Izvješća o izvršenim finansijskim revizijama
- Izvješća revizije učinka
- Godišnje izvješće o najvažnijim nalazima i preporukama za 2018./2019. godinu
- Godišnje izvješće o aktivnostima za 2018. godinu
- Plan i program rada Ureda za reviziju za 2020. godinu
- Saopćenja za javnost i informativna saopćenja o izvršenim revizijama
- Plan javnih nabava, pozivi i odluke

⁸ <https://parlamentfbih.gov.ba/v2/bs/stranica.php?idstranica=4>

⁹ Članak 16(4) Zakona o reviziji

FINANCIJSKA REVIZIJA

Glavni cilj Ureda za reviziju je osiguravanje, provođenjem revizije, neovisnih mišljenja o izvršenju proračuna i finansijskim izvješćima, korištenju resursa i upravljanju državnom imovinom od Vlade, proračunskih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i javnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, na koji način će se doprinijeti pouzdanom izvješćivanju o korištenju proračunskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom u Federaciji Bosne i Hercegovine (članak 3. Zakona o reviziji).

Financijska revizija obuhvaća reviziju finansijskih izvješća, kao i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvješćima sa zakonima i propisima. Ured za reviziju prilikom obavljanja revizije, sukladno revizijskim standardima, pregleda finansijska izvješća i pripadajuće račune institucija kod kojih se vrši revizija, s ciljem procjene da li su finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li u potpunosti rezultate izvršenja proračuna. Također se procjenjuje da li rukovoditelji institucija primjenjuju zakone i propise, da li koriste sredstva za odgovarajuće namjene, ocjenjuje se finansijsko upravljanje, funkcija unutarnje revizije i sustavi unutarnjih kontrola.¹⁰

S ciljem transparentnijeg izvješćivanja, daju se dva mišljenja: o pouzdanosti finansijskih izvješća i o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i propisima.

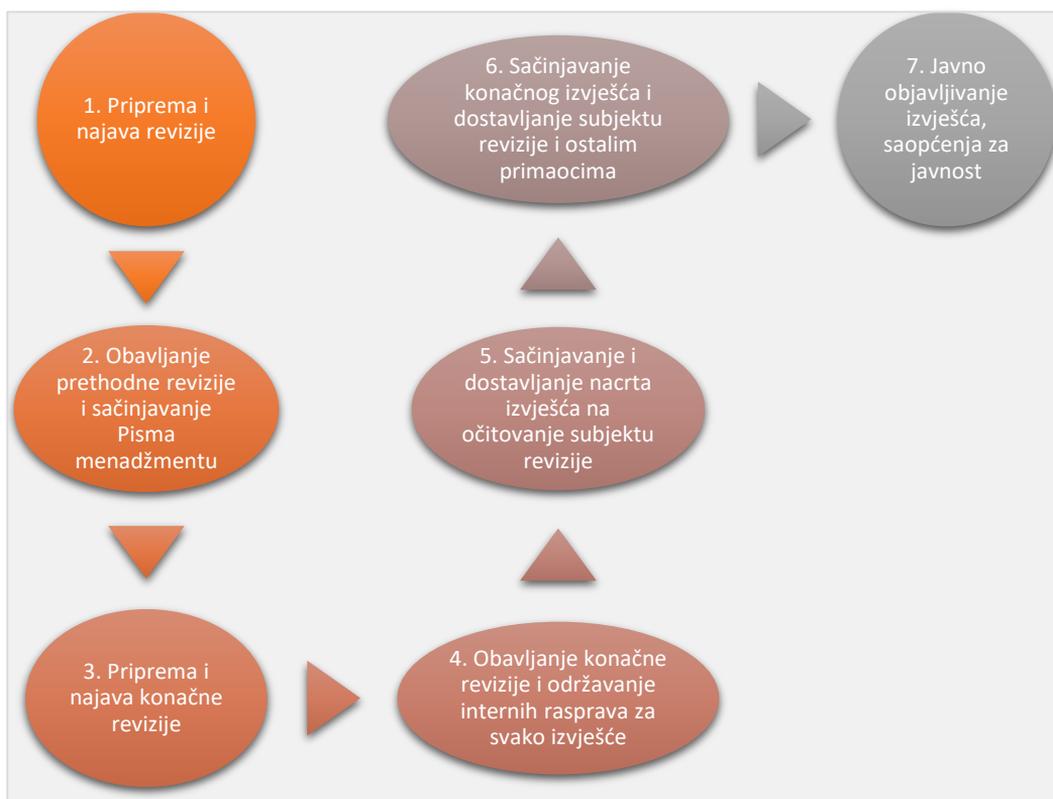
S obzirom na to da godišnje izvješće obuhvaća provedene aktivnosti u tijeku jedne kalendarske godine, u dijagramu su kronološki prikazane aktivnosti finansijske revizije kroz primjer za 2019. godinu:

¹⁰ Čl. 13. stavak 1) i 2) Zakona o reviziji

OSNOVNI KORACI U PROCESU REVIZIJE

Revizije za jednu fiskalnu godinu obavljaju se u dva dijela. Prvi dio je prethodna revizija, koja se vrši krajem kalendarske godine do siječnja naredne godine, dok se konačna revizija radi u narednoj godini, nakon predaje finansijskih izvješća. U prethodnoj reviziji prati se primjena preporuka iz ranijih revizija, vrši se analiza mjera poduzetih na osnovu tih preporuka,¹¹ te druge aktivnosti, sukladno metodologiji. U konačnoj reviziji obavljaju se završni revizijski testovi i sačinjava se izvješće o finansijskoj reviziji, koje se dostavlja subjektu revizije na očitovanje.¹² Nakon procedure očitovanja, priprema se i dostavlja konačno izvješće o izvršenoj reviziji, te objavljuje na internet-stranicu, sukladno Zakonu o reviziji. Dijagram u nastavku prikazuje osnovne korake u procesu revizije:

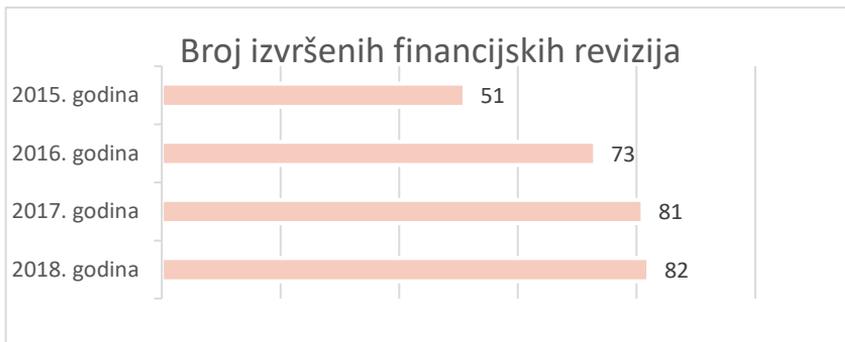

¹¹ Čl. 13. stavak 3) Zakona o reviziji

¹² Čl. 15. Zakona o reviziji

OBAVLJANJE KONAČNIH REVIZIJA ZA 2018. GODINU

Do rujna 2019. godine aktivnosti su bile usmjerene na provođenje revizija za 2018. godinu. Sva izvješća objavljena su na internet-stranici Ureda za reviziju i tijekom godine dobro su medijski popraćena. Neka su dostavljena i nadležnim organima za provođenje zakona.

Za 2018. godinu revidirano je Izvješće o izvršenju Proračuna FBiH i 81 subjekt, od kojih su:

- 23 korisnika Proračuna FBiH, s ukupnim rashodima i izdacima u iznosu od 2.207.046.733 KM;
- 5 kantona/županija, 10 institucija kantona/županija, 2 grada i 6 općina, s ukupnim rashodima i izdacima u iznosu od 993.375.566 KM. Prvi put je revidirano 10 kantonalnih/županijskih proračunskih korisnika i 3 općine, čiji su ukupni rashodi i izdaci iznosili 110.105.572 KM;
- 17 zavoda, fondova, agencija i javnih ustanova, s ukupno ostvarenim prihodima i primicima u iznosu od 233.052.002 KM. Kod 11 subjekata, čiji su ukupni prihodi iznosili 172.266.779 KM, revizija se obavila prvi put;
- 18 poduzeća u većinskom državnom vlasništvu, s ukupno ostvarenim prihodima u iznosu od 586.071.711 KM. Prvi put je revidirano devet poduzeća s ukupnim prihodima od 38.611.639 KM.

Jedna planirana financijska revizija¹³ je obustavljena jer se nisu stvorili uvjeti za njeno izvršenje, te je Ured za reviziju izdao prekršajni nalog subjektu revizije i odgovornoj osobi, sukladno Zakonu o reviziji.

Od ovih subjekata, 44% revidirano je prvi put, čiji su proračuni i financijski planovi za 2018. godinu iznosili preko 432 milijuna KM.

Nacrti izvješća dostavljeni su revidiranim subjektima na uvid i očitovanje. Očitovanja i primjedbe, koje su bile osnovane i dokumentirane, ugrađene su u konačna izvješća. Konačna izvješća dostavljena su subjektima revizije, nadležnim organima i institucijama i objavljena na internet-stranici Ureda za reviziju.

¹³ Revizija „Operatora za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju“

Ured za reviziju sačinio je Revizorsko izvješće o najvažnijim nalazima i preporukama za 2018./2019. godinu sukladno članku 16(6) Zakona o reviziji. U njemu su prezentirani osnovni podaci o svim provedenim revizijama za 2018./2019. godinu, te glavni nalazi i preporuke. Dostavljeno je Parlamentu FBiH i objavljeno na internet-stranici Ureda za reviziju, sukladno Zakonu o reviziji.

U tabeli je pregled danih mišljenja za 2018. godinu po grupama subjekata.

Redni broj	Grupe subjekata revizije	Dano mišljenje								Ukupno revidirano
		o financijskim izvješćima				o usklađenosti sa zakonskim propisima				
		Pozitivno	S rezervom	Negativno	Suzdržano	Pozitivno	S rezervom	Negativno	Suzdržano	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Izvješće o financijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu i korisnici Proračuna FBiH	18	5	0	1	6	18	0	0	24
2	Kantoni/županije i kantonalni/županijski proračunski korisnici	7	8	0	0	1	14	0	0	15
3	Gradovi i općine	4	4	0	0	0	7	1	0	8
4	Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove	7	8	2	0	1	13	3	0	17
5	Poduzeća u većinskom državnom vlasništvu	3	3	12	0	0	12	6	0	18
	Ukupno	39	28	14	1	8	64	10	0	82

Nakon izvršenih revizija, za 82 subjekta dane su 1.503 preporuke. Kod 43 subjekta izvršena je ocjena postupanja po preporukama danim u izvješćima iz prethodnih godina. Kod tri subjekta nije vršena ocjena postupanja s obzirom na to da su revidirani prije deset ili više godina, a preostalih 36 subjekata revidirano je prvi put.

U tabeli je pregled broja danih preporuka za 2018. godinu (ukupno 1.503) i pregled postupanja po preporukama danim u ranijim revizijama, za koje je izvršena ocjena postupanja (ukupno 838):

Redni broj	Grupe subjekata revizije	Broj danih preporuka za 2018. godinu	Postupanje po preporukama danim u izvješćima u ranijim godinama				
			Realizirano	Djelomično realizirano	Nije realizirano	Bez ocjene/ Neprovodivo	UKUPNO (4+5+6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Izvješće o finansijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu i korisnici Proračuna FBiH	385	81	86	207	7	381
	Postotak (%)		21%	23%	54%	2%	100%
2	Kantoni/županije i kantonalni/županijski proračunski korisnici	294	22	23	58	7	110
	Postotak (%)		20%	21%	53%	6%	100%
3	Gradovi i općine	158	53	16	22	6	97
	Postotak (%)		55%	16%	23%	6%	100%
4	Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove	290	71	36	16	5	128
	Postotak (%)		55%	28%	13%	4%	100%
5	Poduzeća u većinskom državnom vlasništvu	376	42	24	44	12	122
	Postotak (%)		34%	20%	36%	10%	100%
UKUPNO		1503	269	185	347	37	838
Postotak (%)			32%	22%	41%	5%	100%

IT revizija vršena je u okviru finansijskih revizija za 2018. godinu, na osnovu iskazanih zahtjeva revizorskih timova, kod sljedećih subjekata:

Red. br.	Naziv subjekta
1.	Vlada Federacije Bosne i Hercegovine
2.	Federalno ministarstvo financija
3.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata
4.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
5.	JU Apoteke Sarajevo
6.	Lutrija BiH

Kod dijela subjekata revizije praćeno je provođenje IT preporuka iz prethodnih godina, a kod dijela subjekata sudjelovalo se u reviziji procesa značajno zavisnih od IT sustava.

IT revizija provodi se uz primjenu Vodiča za IT reviziju i sukladno principima dobrih praksi upravljanja (COBIT okvir) i dobrih praksi IT sigurnosti (ISO 27002). Unapređenje metodologije i prakse procesa IT revizije vrši se kontinuirano i prema raspoloživim IT resursima.

Zbog nedovoljne regulative ove značajne oblasti, nalazi i preporuke IT revizije više godina se ponavljaju, te je vidljivo da postoje nedostaci unutarnjih IT kontrola i IT sustava subjekata revizije. Nalazi i preporuke prezentiraju se subjektu u revizijskom izvješću, a prati se i provođenje IT preporuka iz izvješća prethodnih godina.

Tijekom godine, na osnovu javnog poziva i Zakona o reviziji, INTOSAI-jevog Okvira i Međunarodnog revizijskog standarda 620 – Korištenje rada revizorovog eksperta, izabrani su **stručnjaci iz oblasti Zakona o javnim nabavama za sudjelovanje u finansijskim revizijama** i stavljeni su u *Evidenciju stručnjaka iz oblasti Zakona o javnim nabavama Ureda za reviziju*. Na osnovu procjene rizika procesa javnih nabava i zahtjeva revizorskih timova, angažman stručnjaka izvršen je s ciljem ispomoći pri reviziji javnih nabava u finansijskim revizijama Javnog poduzeća „Autoceste Federacije BiH“ d.o.o. Mostar i Zavisnog društva Rudnik mrkog uglja „Kakanj“ d.o.o. Kakanj.

Subjekti revizije dužni su dostaviti odgovor o poduzetim radnjama Uredu za reviziju u roku od 60 dana od dobivanja konačnog izvješća, radi premašivanja slabosti, neregularnosti i prekršaja identificiranih u revizorskom izvješću.¹⁴

U tabeli je pregled subjekata koji nisu dostavili odgovor o poduzetim radnjama nakon izvršenih revizija za 2018. godinu:

Redni broj	Subjekt revizije
1.	Parlament FBiH
2.	Federalni zavod za geologiju
3.	Hercegbosanska županija/Kanton 10
4.	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Hercegbosanske županije
5.	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanske županije/kantona
6.	Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture Kantona Sarajevo
7.	Ministarstvo gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke
8.	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Unsko-sanskog kantona
9.	Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa Kantona Središnja Bosna
10.	Općina Bosanski Petrovac
11.	Općina Teočak
12.	JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, ZD RMU „Abid Lolić“ d.o.o. Bila
13.	JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, ZD RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj
14.	Rudnici boksita d.o.o. za eksploataciju rude Široki Brijeg
15.	„Sarajevoputevi“ d.d. Sarajevo
16.	JKP „Tomislavgrad“ d.o.o. Tomislavgrad
17.	JKP „Čistoća“ d.o.o. Cazin
18.	JP „Komunalno Neum“ d.o.o. Neum
19.	JP „Komunalac“ d.d. Gradačac
20.	JU Direkcija regionalnih cesta Unsko-sanskog kantona
21.	JU „Apotheke Sarajevo“
22.	Županijska bolnica „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno

Odgovor također nije dostavila Vlada Federacije BiH za Izvješće o finansijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2018. godinu.

¹⁴ Članak 16(3) Zakona o reviziji

Ured za reviziju, sukladno članku 16(1) Zakona o reviziji, može dostaviti konačno izvješće bilo kojoj instituciji na nadležno postupanje, a sukladno članku 19. dužan je obavijestiti nadležne organe za provođenje zakona kada postoje indicije značajnih kršenja zakona. Krajem 2019. godine poslano je 19 izvješća o financijskoj reviziji za 2018. godinu nadležnim organima za provođenje zakona i skrenuta im je pozornost na određene nalaze. U ranijem razdoblju, Ured za reviziju stavio je na raspolaganje svoje resurse tužiteljstvima s ciljem bolje suradnje i postupanja po dostavljenim revizorskim izvješćima.

Sukladno INTOSAI-jevom Okviru međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija, Ured za reviziju prvi put je proveo **anketu subjekata revizije** u cilju razvoja efektivne komunikacije i poboljšanja kvalitete revizorskog rada. Upitnik je proveden za subjekte koji su bili predmetom revizije za 2018. godinu. Pored pitanja o provođenju revizija, tražene su sugestije rukovoditelja revidiranih subjekata, jer kao vrhovna revizijska institucija Federacije BiH nastojimo predstavljati primjer uzorne i kredibilne institucije, kako bismo mogli svojim radom jačati odgovornost i transparentnost u javnom sektoru.

OBAVLJANJE PRETHODNIH REVIZIJA ZA 2019. GODINU

U listopadu je donesen Plan revizija za 2019./2020. godinu, kojim je predviđeno obavljanje 90 revizija. Dostavljen je Parlamentarnom povjerenstvu odgovornom za reviziju i objavljen na internet-stranici Ureda za reviziju.

Sa 31. 1. 2020. godine izvršeno je 88 prethodnih revizija, održani su sastanci s rukovoditeljima institucija, na kojima je skrenuta pozornost na uočene nepravilnosti. Jedna planirana revizija obustavljena je zbog nemogućnosti dobivanja revizorskih dokaza za izvršenje financijske revizije sukladno Zakonu o reviziji, za koju je Ured za reviziju izdao prekršajni nalog i obavijestio nadležno tužiteljstvo.¹⁵

SEKTOR ZA FINACIJSKU REVIZIJU INSTITUCIJA FEDERACIJE BIH

U Sektoru za financijsku reviziju institucija Federacije BiH u 2019. godini izvršene su:

- **konačne revizije za 2018. godinu Izvješća o izvršenju Proračuna FBIH i 23 institucije koje su se financirale iz Proračuna FBIH,**
- **prethodne revizije za 2019. godinu 23 federalna proračunska korisnika.**

Revizijom Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije BiH za 2018. godinu, u kojem su ukupno ostvareni rashodi i izdaci iznosili 2.421.291.342 KM, za financijska izvješća i za usklađenost dana su mišljenja s rezervom i 47 preporuka. Ovo Izvješće je konsolidirano izvješće za 61¹⁶ instituciju u FBIH, te daje sliku proračunske potrošnje na razini Federacije BiH.

¹⁵ Revizija „Pretisa“ d.d. Vogošća

¹⁶ Za sedam kazneno-popravnih zavoda proračun se planira u jednom iznosu, na razdjelu Federalnog ministarstva pravde, kao jedna glava za sve KPZ-ove.

U tabeli je pregled subjekata, s osnovnim podacima:

Redni broj	Subjekti revizije	Izvršenje proračuna	Dano mišljenje		Broj danih preporuka
			o finansijskim izvješćima	o usklađenosti sa zakonskim propisima	
1	2	3	4	5	6
1.	Izveštje o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu	2.421.291.342	S rezervom	S rezervom	47
Korisnici Proračuna FBiH					
1.	Parlament Federacije BiH	13.386.168	Pozitivno	S rezervom	19
2.	Predsjednik i dva potpredsjednika Federacije BiH	2.307.777	Suzdržano	S rezervom	12
3.	Vlada Federacije BiH	28.843.185	Pozitivno	S rezervom	19
4.	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova	6.931.572	Pozitivno	Pozitivno	11
5.	Federalno ministarstvo pravde	3.799.352	Pozitivno	S rezervom	14
6.	Federalno ministarstvo financija	968.998.347	Pozitivno	S rezervom	27
7.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	21.063.481	Pozitivno	S rezervom	11
8.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	192.147.241	S rezervom	S rezervom	18
9.	Federalno ministarstvo zdravstva	41.174.868	Pozitivno	S rezervom	16
10.	Federalno ministarstvo trgovine	1.353.138	Pozitivno	Pozitivno	6
11.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	5.111.724	Pozitivno	S rezervom	18
12.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	75.348.233	Pozitivno	S rezervom	19
13.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata	322.965.229	Pozitivno	S rezervom	25
14.	Federalno ministarstvo poduzetništva, razvoja i obrta	12.479.725	Pozitivno	Pozitivno	15
15.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	442.923.630	S rezervom	S rezervom	25
16.	Federalno ministarstvo kulture i sporta	10.876.230	S rezervom	S rezervom	24
17.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	25.009.030	Pozitivno	Pozitivno	9
18.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	8.430.841	Pozitivno	Pozitivno	5
19.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	6.676.894	Pozitivno	S rezervom	12

20.	Odbor državne službe za žalbe	287.406	Pozitivno	Pozitivno	5
21.	Federalni zavod za geologiju	1.056.334	Pozitivno	Pozitivno	2
22.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH	15.528.869	S rezervom	S rezervom	18
23.	Agencija za reviziju privatizacije	347.459	Pozitivno	S rezervom	8

Najvažniji nalazi kod proračunskih korisnika za usklađenost sa zakonima i propisima odnose se na:

- **Neusklađenost poslovanja sa Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna za 2018. godinu u dijelu planiranja, realizacije i nadzora nad namjenskim trošenjem proračunskih sredstava;**
- **Planiranje javne potrošnje bez strateških dokumenata i realnih potreba, nedovoljno praćenje izvršenja odobrenih proračuna i finansijskih planova i nepostojanje mjerenja efekata uloženi sredstava;**
- **Registar proračunskih korisnika nije sukladan važećoj zakonskoj regulativi, tako da se i dalje proračunski korisnici koji su jedna pravna osoba vode kao više korisnika (Parlament FBiH i Predsjednik i potpredsjednici FBiH);**
- **Nadležne institucije FBiH još uvijek nisu usvojile Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor;**
- **Raspodjela dijela sredstava transfera izvršena je bez primjene mjerljivih kriterija, definiranih programima utroška sredstava.**
- **Proračunski korisnici nisu vršili adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom realiziranih transfera;**
- **Neki proračunski korisnici imovinu (zgrade i poslovne prostore) iskazuju u finansijskim izvješćima i koriste je bez adekvatne dokumentacije o vlasništvu, dok za dio iskazane imovine nisu u posjedu;**
- **Angažiranje po osnovu ugovora o djelu i dalje se vrši za radna mjesta koja su utvrđena pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu;**
- **Značajan broj proračunskih korisnika nastavio je s isplatom naknada zaposlenicima za rad u povjerenstvima za redovite poslove iz nadležnosti, na koje se ne plaćaju pripadajući porezi i doprinosi;**
- **Nepoduzimanje adekvatnih mjera u cilju naplate značajnih potraživanja od krajnjih korisnika kredita za pravne osobe i kantone/županije, koji su na osnovu supsidijarnih ugovora sa FBiH preneseni na krajnje korisnike (JP Ceste FBiH, JP Željeznice FBiH, Tuzlanski, Bosansko-podrinjski, Unsko-sanski kanton, Zapadnohercegovačka županija i drugi).**

U razdoblju od listopada do prosinca 2019. godine obavljene su prethodne revizije sljedećih subjekata:

Redni broj	Naziv subjekta
1.	Parlament Federacije Bosne i Hercegovine
2.	Predsjednik i dva potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine
3.	Vlada Federacije Bosne i Hercegovine
4.	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova
5.	Federalno ministarstvo pravde
6.	Federalno ministarstvo financija
7.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
8.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija
9.	Federalno ministarstvo zdravstva
10.	Federalno ministarstvo trgovine
11.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja
12.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
13.	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata
14.	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta
15.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
16.	Federalno ministarstvo kulture i sporta
17.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica
18.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
19.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma
20.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH
21.	Federalna uprava civilne zaštite
22.	Federalna novinska agencija
23.	Federalno tužiteljstvo Federacije BiH

SEKTOR ZA FINACIJSKU REVIZIJU INSTITUCIJA KANTONA, GRADOVA I OPĆINA

U Sektoru za financijsku reviziju institucija kantona, gradova i općina u 2019. godini:

- izvršene su konačne revizije za 2018. godinu 23 subjekta, i to pet kantona/županija, deset kantonalnih/županijskih proračunskih korisnika i osam jedinica lokalne samouprave,

- u listopadu su započete prethodne revizije za 2019. godinu 24 subjekta, i to pet kantona/županija, 12 korisnika proračuna kantona/županija i sedam jedinica lokalne samouprave, koje su završene do kraja siječnja 2020. godine.

Proračuni pet revidiranih kantona/županija planirani su u iznosu od 869.629.578 KM i čine 35% planiranih proračuna svih kantona/županija u Federaciji BiH za 2018. godinu. Ukupni prihodi i primici kantona/županija koji su revidirani iskazani su u iznosu od 825.278.198 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 804.850.288 KM. Tri kantona (Tuzlanski, Zeničko-dobojski i Kanton 10) iskazala su pozitivne financijske rezultate, a preostala dva (Bosansko-podrinjski i Županija Posavska) negativne financijske rezultate za 2018. godinu.

Neovisno o tome, svi revidirani kantoni/županije i dalje iskazuju viškove rashoda nad приходима, tzv. akumulirane deficite, koji na datum bilance iznose ukupno 101.391.957 KM.

Međutim, treba naglasiti da ovaj iznos, kao i pojedinačno iskazani iznosi viškova rashoda nad приходима većeg broja revidiranih kantona (Zeničko-dobojski, Tuzlanski, Kanton 10 i Bosansko-podrinjski kanton) nisu realni s obzirom na to da u njih nisu uključene sve dospjele obveze koje, prema prezentiranim podacima, bez kamata, iznose 159.632.727 KM. U okviru neiskazanih obveza, najveći dio od 158.461.148 KM odnosi se na pravomoćne presude i sudska rješenja o izvršenju po osnovu tužbi iz radnih odnosa.

Pored kantona/županija, izvršene su i revizije deset korisnika proračuna kantona/županija (devet ministarstava i jedne kantonalne uprave), čiji su proračuni planirani u ukupnom iznosu od 141.614.809 KM, dok su ukupni rashodi i izdaci iskazani u iznosu od 105.793.773 KM.

Izvršene su i revizije dva grada i šest općina, čiji su proračuni planirani u ukupnom iznosu od 96.986.471 KM. Ukupni prihodi i primici revidiranih jedinica lokalne samouprave iskazani su u iznosu od 82.691.136 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 82.731.505 KM.

U tabeli je pregled revidiranih subjekata, s osnovnim podacima:

Red. br.	Subjekti revizije	Rashodi i izdaci za 2018. godinu	Dano mišljenje		Broj danih preporuka
			o financijskim izvješćima	o usklađenosti sa zakonskim propisima	
1	2	3	4	5	6
1.	Tuzlanski kanton	342.142.398	S rezervom	S rezervom	26
2.	Zeničko-dobojski kanton	315.856.042	S rezervom	S rezervom	45
3.	Hercegbosanska županija/Kanton 10	70.054.953	S rezervom	S rezervom	23
4.	Županija Posavska	41.188.246	S rezervom	S rezervom	24
5.	Bosansko-podrinjski kanton	35.608.649	S rezervom	S rezervom	31
6.	Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture Kantona Sarajevo	40.830.939	Pozitivno	S rezervom	16

7.	Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo	11.145.242	S rezervom	S rezervom	16
8.	Kantonalna uprava civilne zaštite Kantona Sarajevo	10.437.281	Pozitivno	S rezervom	14
9.	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona	9.374.600	Pozitivno	S rezervom	14
10.	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanske županije/kantona	8.729.236	Pozitivno	S rezervom	13
11.	Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa Kantona Središnja Bosna	8.070.413	S rezervom	S rezervom	17
12.	Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona	6.544.198	S rezervom	S rezervom	23
13.	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Unsko-sanskog kantona	5.140.230	Pozitivno	S rezervom	6
14.	Ministarstvo gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke	3.762.155	Pozitivno	S rezervom	20
15.	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Hercegbosanske županije	1.759.479	Pozitivno	Pozitivno	6
16.	Grad Zenica	47.027.785	S rezervom	S rezervom	19
17.	Grad Goražde	9.453.310	S rezervom	S rezervom	23
18.	Općina Čapljina	13.898.887	S rezervom	S rezervom	20
19.	Općina Vareš	4.780.838	S rezervom	Negativno	42
20.	Općina Bosanski Petrovac	3.258.886	Pozitivno	S rezervom	15
21.	Općina Teočak	1.824.083	Pozitivno	S rezervom	19
22.	Općina Foča FBiH	1.771.855	Pozitivno	S rezervom	10
23.	Općina Dobretići	715.861	Pozitivno	S rezervom	10

Najznačajniji nalazi izvršenih revizija su:

- **Financijski rezultati i ukupno neraspoređeni viškovi rashoda nad prihodima kod pojedinih kantona/županija nisu točno iskazani zbog neevidentiranih pravomoćnih presuda i sudskih rješenja o izvršenju;**
- **Planiranje proračuna kod pojedinih kantona/županija nije vršeno sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i realnim mogućnostima;**

- **Tekući transferi nižim razinama vlasti nisu realizirani sukladno zakonima o izvršenju kantonalnih/županijskih proračuna;**
- **Postupci javnih nabava nisu se provodili u potpunosti sukladno važećim propisima o javnim nabavama;**
- **I dalje se angažiraju osobe po osnovu ugovora o djelu za poslove koji su sistematizirani;**
- **Godišnji popisi nisu provedeni u potpunosti, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja imovine i obveza sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom;**
- **Raspodjela sredstava tekućih transfera vršila se bez jasno utvrđenih kriterija, s korisnicima sredstava nisu se zaključivali ugovori, nisu se sačinjavala izvješća o utrošku sredstva niti je vršen adekvatan nadzor nad trošenjem tih sredstava;**
- **Godišnji popisi sredstava i obveza nisu provedeni u potpunosti niti je izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom;**
- **Pojedina ministarstva nisu sačinjavala sve obrasce finansijskih izvješća, propisane važećim propisima o računovodstvu i finansijskom izvješćivanju u FBiH;**
- **Nije uspostavljen odgovarajući sustav unutarnjih kontrola i usklađenost poslovanja sa zakonskim propisima.** Nisu doneseni svi potrebni unutarnji akti; doneseni akti nisu usklađeni s važećom regulativom, ne provode se dosljedno i u potpunosti, niti se vrši nadzor nad njihovom primjenom;
- **Kod pripreme, izrade i donošenja proračuna, kao i kod proračunskog izvješćivanja,** pojedine jedinice lokalne samouprave nisu se pridržavale odredbi Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- **Nije osiguran potpun nadzor nad prikupljanjem i naplatom neporeznih prihoda,** ne vode se pomoćne evidencije niti se vrši usuglašavanje s iskazanim evidencijama u knjigovodstvu. Ne poduzimaju se ni sve propisane mjere naplate potraživanja;
- **Nisu uspostavljene cjelovite evidencije o prikupljenim namjenskim sredstvima** kod većeg broja jedinica lokalne samouprave, a ni evidencije o realizaciji tih sredstava za definirane namjene;
- **Nabave su se vršile bez pravilnog odabira odgovarajućih, propisanih postupaka i bez provođenja propisanih procedura.**

U razdoblju od listopada 2019. godine do siječnja 2020. godine obavljene su prethodne revizije sljedećih subjekata:

Redni broj	Naziv subjekta revizije
1.	Kanton Sarajevo
2.	Kanton Središnja Bosna
3.	Unsko-sanski kanton
4.	Hercegovačko-neretvanska županija/kanton
5.	Županija Zapadnohercegovačka
6.	Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo
7.	Direkcija za puteve Kantona Sarajevo
8.	Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona
9.	Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo
10.	Kantonalna direkcija za ceste Zeničko-dobojskog kantona
11.	Ministarstvo finansija Tuzlanskog kantona
12.	Ministarstvo financija Hercegbosanske županije
13.	Uprava za ceste Hercegbosanske županije
14.	Skupština Kantona Sarajevo
15.	Skupština Hercegovačko-neretvanske županije/kantona
16.	Ministarstvo financija Županije Posavske
17.	Skupština Bosansko-podrinjskog kantona
18.	Grad Cazin
19.	Grad Široki Brijeg
20.	Općina Kakanj
21.	Općina Kalesija
22.	Općina Neum
23.	Općina Kiseljak
24.	Općina Odžak

Revizije subjekata od rednog broja 6 do 17 obavljaju se prvi put.

SEKTOR ZA FINACIJSKU REVIZIJU ZAVODA, FONDOVA I AGENCIJA

Sektor je do kraja rujna 2019. godine od planiranih 18 izvršio financijsku reviziju 17 subjekata (jedan zavod, tri fonda, tri agencije, osam javnih ustanova, od kojih: četiri bolnice, dva univerziteta, jedna apoteka, jedan banjsko-rekreativni centar i dvije kantonalne direkcije za ceste).

U razdoblju od listopada 2019. do siječnja 2020. godine obavljene su prethodne revizije 24 subjekta, od kojih se kod 17 financijska revizija obavlja prvi put.

Od ožujka do rujna 2019. godine obavljeno je 17 financijskih revizija. Revizija Operatora za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju obustavljena je jer se nisu stvorili uvjeti za njeno izvršenje, o čemu je Ured za reviziju obavijestio Parlamentarno povjerenstvo odgovorno za reviziju, Vladu Federacije BiH i nadležno kantonalno tužiteljstvo, te izdao prekršajni nalog subjektu revizije i odgovornoj osobi, sukladno Zakonu o reviziji.

Kod izbora subjekata revizije za 2018. godinu prioritet je dan onima koje Ured za reviziju nije prethodno revidirao (12 subjekata), kao i subjektima kod kojih se financijska revizija nije obavljala duže vrijeme.

Četiri subjekta (Agencija za privatizaciju FBiH, Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH, JU Kantonalna bolnica „Dr. Safet Mujić“ Mostar i Županijska bolnica „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno) iskazala su negativan financijski rezultat u ukupnom iznosu od 3.700.899 KM. Obveze na 31. 12. 2018. godine iskazane su u iznosu od 128.273.715 KM i najvećim dijelom (92%) predstavljaju kratkoročne obveze. Najznačajnije obveze iskazane su kod JU Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona, u iznosu od 30.890.601 KM, i najvećim dijelom odnose se na neizmirene obveze za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba iz ranijeg razdoblja. Značajno je istaći da se 47% obveza (60.833.979 KM) odnosi na iskazane obveze zdravstvenih ustanova.

U tabeli je pregled revidiranih subjekata za 2018. godinu, s osnovnim podacima:

Redni broj	Subjekti revizije	Rashodi u 2018. godini	Dano mišljenje		Broj danih preporuka
			o financijskim izvješćima	o usklađenosti sa zakonskim propisima	
1	2	3	4	5	6
1.	Agencija za privatizaciju FBiH	1.933.574	Positivno	S rezervom	11
2.	Agencija za vodno područje rijeke Save	18.864.928	S rezervom	S rezervom	14
3.	Agencija za vodno područje Jadranskog mora	3.933.328	S rezervom	S rezervom	22
4.	Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH	6.824.963	S rezervom	Negativno	19
5.	JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona	19.446.401	Positivno	S rezervom	9
6.	JU Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona	9.017.841	Negativno	S rezervom	15
7.	Služba za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije/kantona	13.323.071	S rezervom	S rezervom	11
8.	JU Apoteke Sarajevo	59.271.103	S rezervom	S rezervom	19
9.	JU Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo	32.107.097	Positivno	S rezervom	11
10.	JU Kantonalna bolnica Goražde	5.534.250	S rezervom	S rezervom	27
11.	JU Kantonalna bolnica „Dr. Safet Mujić“ Mostar	20.235.801	Positivno	Negativno	27
12.	JU Banjsko-rekreativni centar „Aquaterrm“ Olovo	2.797.043	Positivno	Positivno	3
13.	JU Univerzitet u Zenici/Universitas studiorum Zenicaensis	15.480.147	Positivno	S rezervom	16
14.	JU Univerzitet u Tuzli/Universitas studiorum Tuzlaensis	31.947.797	Positivno	S rezervom	12
15.	JU Kantonalna direkcija za puteve Srednjobosanskog kantona	12.768.735	S rezervom	S rezervom	19
16.	JU Direkcija regionalnih cesta Unsko-sanskog kantona	7.149.062	S rezervom	S rezervom	18
17.	Županijska bolnica „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno	12.291.892	Negativno	Negativno	37

Najznačajniji nalazi izvršenih revizija su:

- Iskazivanje imovine je kod određenih subjekata revizije (zgrade i poslovni prostori) u knjigovodstvenim evidencijama bez adekvatne dokumentacije o vlasništvu;
- Na univerzitetima je utvrđeno **angažiranje vanjskih suradnika** (akadenskog osoblja), **kao i zaposlenika za izvođenje nastave po ugovoru o djelu za poslove iz nadležnosti institucija** koji su utvrđeni pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu;
- Vrše se isplate stimulacija zaposlenicima, iako nisu stvoreni uvjeti za to sukladno unutarnjim aktima;
- Ne poduzimaju se adekvatne mjere na naplati prihoda po osnovu posebnih vodnih naknada;
- U službama za zapošljavanje utvrđena je **neefikasnost u realizaciji programa aktivne politike zapošljavanja**, zbog čega realizacija plana i programa ne prati finansijski plan, što utječe na slabe efekte zapošljavanja;
- Ne vrši se adekvatno planiranje i praćenje izvršenja plana, sukladno zakonskim propisima;
- Evidentne su **slabosti u provođenju Zakona o javnim nabavama** (ne provode se postupci javnih nabava, iako je to obveza, ili su postupci provedeni na način koji nije sukladan Zakonu o javnim nabavama);
- **Isplaćivanje neto plaća zaposlenima vrši se bez uplate pripadajućih poreza i doprinosa**, što nije sukladno važećim zakonskim propisima;
- **Ne poduzimaju se adekvatne mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika;**
- **Ne provode se transparentne procedure prilikom zapošljavanja;**
- Popis imovine, potraživanja i obveza nije izvršen sukladno zakonskim propisima.

U razdoblju od listopada 2019. do siječnja 2020. godine obavljene su prethodne revizije sljedećih subjekata:

Redni broj	Naziv subjekta revizije
1.	Finansijsko-informatička agencija*
2.	Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH
3.	Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo
4.	Zavod zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde
5.	Zavod za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke
6.	Zavod za zdravstveno osiguranje Hercegbosanske županije
7.	Služba za upošljavanje Županije Posavske
8.	JU Služba za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona
9.	JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo*

10.	Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica*
11.	JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo*
12.	JU Bolnica Travnik*
13.	JU Opća bolnica Konjic*
14.	Opća bolnica Tešanj*
15.	Hrvatska bolnica „Dr. fra Mato Nikolić“ Nova Bila*
16.	Županijska bolnica Orašje*
17.	Gradska ljekarna Mostar*
18.	JU Gradske apoteke Tuzla*
19.	JU Apoteka „Zdravlje“ Zenica*
20.	Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite „Ljubuški“*
21.	JZU Centar za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i banjsko liječenje „Iližna“ Gradačac*
22.	ZU Lječilište „Gata“ Bihać*
23.	Studentski centar Sveučilišta u Mostaru*
24.	JU Ceste Županije Zapadnohercegovačke*

*Revizije se obavljaju prvi put.

SEKTOR ZA FINACIJSKU REVIZIJU JAVNIH PODUZEĆA

Sektor je do kraja rujna 2019. godine izvršio konačne revizije 18 subjekata, od kojih je devet obavljeno prvi put, a tri nakon deset i više godina.

Od listopada 2019. do siječnja 2020. godine urađena je prethodna revizija 17 subjekata za 2019. godinu. Prethodna revizija Društva za proizvodnju i promet proizvoda sa posebnom namjenom „Pretis“ d.d. Vogošća nije obavljena zbog nemogućnosti dobivanja revizorskih dokaza sukladno Zakonu o reviziji. Zato je izdan prekršajni nalog i donesen Zaključak o privremenoj obustavi revizije, do stjecanja uvjeta za njen nastavak.

U razdoblju od ožujka do rujna 2019. godine izvršena je revizija finansijskih izvješća 18 poduzeća u većinskom državnom vlasništvu. Pri izboru subjekata revizije prioritet je dan onima koji nisu ranije revidirani (devet subjekata) i čija je djelatnost od značaja za građane FBiH i ekonomski razvoj. Među revidiranim, najveći broj je komunalnih poduzeća (sedam), poduzeća u čijoj nadležnosti je upravljanje prirodnim bogatstvima – rudnici (četiri), te poduzeća za izgradnju i održavanje cesta (tri).

Ostvareni prihod ovih poduzeća u 2018. godini iskazan je u iznosu od 586.071.711 KM, a ukupni rashodi u iznosu od 515.760.095 KM. Gubitak u poslovanju iskazalo je šest poduzeća u ukupnom iznosu od 64.898.734 KM, a preostalih 12 dobit u ukupnom iznosu od 135.210.350 KM. Kratkoročne obveze na 31. 12. 2018. godine iskazane su u iznosu od 763.775.371 KM.

U tabeli je pregled revidiranih subjekata za 2018. godinu, s osnovnim podacima:

Redni broj	Subjekti revizije	Rashodi za 2018. godinu	Dano mišljenje		Broj danih preporuka
			o finansijskim izvješćima	o usklađenosti sa zakonskim propisima	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	JP Međunarodni aerodrom „Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo	36.771.736	Pozitivno	S rezervom	4
2.	JP „Autoceste Federacije BiH“ d.o.o. Mostar	84.019.292	S rezervom	S rezervom	14
3.	JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, ZD Rudnici „Kreka“ d.o.o. Tuzla	125.883.214	Negativno	Negativno	24
4.	JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, ZD RMU „Abid Lolić“ d.o.o. Bila*	14.121.703	Negativno	Negativno	34
5.	JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, ZD RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj	82.313.907	Negativno	Negativno	34
6.	Rudnici boksita d.o.o. za eksploataciju rude Široki Brijeg*	2.451.321	Negativno	S rezervom	18
7.	„Ceste“ d.d. Mostar	12.128.928	Pozitivno	S rezervom	12
8.	Javni servis „Radio-televizija Federacije BiH“	34.605.234	Negativno	S rezervom	32
9.	„Sarajevoputevi“ d.d. Sarajevo	7.701.958	Negativno	Negativno	19
10.	Lutrija BiH d.o.o. Sarajevo	31.881.751	Pozitivno	S rezervom	11
11.	JP „Rad“ Lukavac*	6.408.939	Negativno	S rezervom	18
12.	KJP „Poljoprivredno dobro Butmir“ d.o.o. Sarajevo*	4.380.330	Negativno	Negativno	28
13.	KJKP „Gradski saobraćaj“ d.o.o. Sarajevo	60.629.008	Negativno	Negativno	36
14.	JKP „Tomislavgrad“ d.o.o. Tomislavgrad*	2.205.195	Negativno	S rezervom	17
15.	JP „Deponija“ d.o.o. Mostar	2.097.552	S rezervom	S rezervom	12
16.	JKP „Čistoća“ d.o.o. Cazin	3.298.594	S rezervom	S rezervom	25
17.	JP „Komunalno Neum“ d.o.o. Neum	2.163.143	Negativno	S rezervom	23
18.	JP „Komunalac“ d.d. Gradačac	2.698.290	Negativno	S rezervom	15

Najznačajniji nalazi iz obavljenih revizija:

- **Veći broj poduzeća nije, sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, uspostavio odgovarajući sustav unutarnjih kontrola po COSO modelu;**
- **Prilikom sastavljanja financijskih izvješća nisu dosljedno primjenjivane odredbe Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS);**
- **Na datum bilance nije vršeno mjerenje nadoknadive vrijednosti iskazane imovine sukladno zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje imovine, koji zahtijeva da se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ocijeni postoji li bilo koji pokazatelj da je vrijednost nekog sredstva umanjena;**
- **Nije vršen obračun proizvodnje i evidentiranje zaliha sukladno zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe;**
- **Nije vršena ispravka vrijednosti svih zastarjelih i nenaplativih potraživanja, a nisu poduzimane ni sve zakonom propisane radnje naplate kako ne bi nastupila zastara;**
- **Rezerviranja po osnovu izvjesnih sudskih sporova nisu vršena sukladno zahtjevima MRS-a 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva;**
- **Nisu blagovremeno izmirivane obveze za poreze, doprinose i posebne naknade na isplaćene plaće;**
- **Nisu blagovremeno izmirivane obveze za porez na dodanu vrijednost, sukladno zahtjevima Zakona o porezu na dodanu vrijednost;**
- **Nabave roba, usluga i radova nisu vršene u potpunosti sukladno procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavama i provedbenim aktima;**
- **Popis imovine i obveza nije izvršen detaljno i sveobuhvatno u svim poduzećima, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja imovine i obveza sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom;**
- **Bilješke uz financijska izvješća, za dio poduzeća, nisu sastavljane sukladno točki 25. MRS-a 1 – Presentacija financijskih izvješća, s obzirom na to da menadžment pri sastavljanju financijskih izvješća nije procijenio i objavio sposobnost poduzeća da nastave poslovati u vremenski neograničenom razdoblju.**

Na osnovu navedenog, organi upravljanja u poduzećima sa većinskim državnim vlasništvom (uprava, nadzorni odbor i skupština) nisu u potpunosti obavljali zadaću koja im je povjerena Zakonom o javnim poduzećima i Zakonom o privrednim društvima.

U razdoblju od listopada 2019. do siječnja 2020. godine obavljene su prethodne revizije 17 subjekata, od planiranih 18¹⁷, i to kod:

Redni broj	Naziv subjekta
1.	BH Telecom d.d. Sarajevo
2.	JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar
3.	Hrvatska pošta d.o.o. Mostar
4.	JP BH Pošta d.o.o. Sarajevo
5.	JP Ceste Federacije BiH d.o.o. Sarajevo
6.	Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa „BH-Gas“ d.o.o. Sarajevo
7.	Šumskoprivredno društvo „Srednjobosanske šume“ d.o.o. Donji Vakuf
8.	Rudnik soli „Tuzla“ d.d. Tuzla
9.	KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo
10.	JKUP „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladuša
11.	„Vodovod“, društvo za vodovod i kanalizaciju d.o.o. Mostar
12.	Javno poduzeće za vodoprivrednu djelatnost „Spreča“ d.d. Tuzla
13.	JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj
14.	Hidrogradnja d.d. Sarajevo – u stečaju
15.	JP „Olimpijski bazen Otoka“ d.o.o. Sarajevo
16.	Hotelsko-turističko društvo „Zenit-Bro“ d.o.o. Neum
17.	JP „Parkovi“ Ljubuški

¹⁷ Revizija Društva za proizvodnju i promet proizvoda sa posebnom namjenom „Pretis“ d.d. Vogošća planirana je, ali zbog nemogućnosti dobivanja revizorskih dokaza, sukladno Zakonu o reviziji donesen je Zaključak o privremenoj obustavi revizije, do stjecanja uvjeta za njen nastavak.

REVIZIJA UČINKA

U 2019. godini objavljena su dva izvješća revizije učinka koja su obuhvatila sljedeće teme: „Upravljanje programima sufinansiranja zapošljavanja“ i „Aktivnosti nadležnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine na smanjenju zagađenosti zraka“. Objavljena su i dva izvješća o praćenju realizacije preporuka danih u ranije obavljenim revizijama.

Započete su aktivnosti na planiranju nove revizije koja će se provesti u okviru projekata paralelne revizije učinka¹⁸.

Shodno članku 14. Zakona o reviziji, Ured za reviziju ima pravo izvršiti pregled ili ispitivanje određenog aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti u pogledu ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti s kojima ta institucija koristi svoje resurse i o tome izvješćuje na način koji određuje ovaj Zakon.

U provođenju revizije učinka primjenjuju se INTOSAI-jevi standardi vrhovnih revizijskih institucija, koji principe ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti definiraju¹⁹ na sljedeći način:

Ekonomičnost	Svođenje troškova resursa na najmanju moguću mjeru. Korišteni resursi trebaju biti na raspolaganju pravovremeno, u odgovarajućoj količini i uz odgovarajući kvalitet, te po najboljoj cijeni.
Efikasnost	Najbolje moguće korištenje raspoloživih resursa. Ovaj princip vezan je za odnos korištenih resursa i izlaznih vrijednosti ostvarenih u pogledu količine, kvalitete i rokova.
Efektivnost	Ispunjavanje postavljenih ciljeva i postizanje predviđenih rezultata.

Revizija učinka treba doprinijeti boljim javnim uslugama, kvalitetnijem trošenju javnog novca i većem stupnju transparentnosti i javne odgovornosti.

Provodi je Sektor za reviziju učinka, koji je u prvoj polovini 2019. godine raspolagao s osam revizora učinka. U drugom dijelu godine realizirana su nova zapošljavanja, te je krajem 2019. godine Sektor raspolagao s deset revizora učinka. Stručnu potporu u osiguranju kvalitete i razvoju metodologije revizije učinka pruža Sektor za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom.

¹⁸ Paralelne revizije učinka podrazumijevaju rad na reviziji u više zemalja, sa istom ili sličnom temom, ciljevima, obujmom, metodologijom i vremenom provođenja revizije, i svaka VRI na kraju izrađuje i publikuje posebno izvješće, neovisno o drugim, prema pravilima i procedurama karakterističnim za tu VRI.

¹⁹ ISSAI 300.11 – Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija – Ekonomičnost, efikasnost i efektivnost

Najznačajnije aktivnosti Sektora za reviziju učinka, realizirane u 2019. godini, mogu se podijeliti u sljedeće grupe:

- provođenje revizija,
- praćenje realizacije preporuka,
- predlaganje tema i započinjanje paralelne revizije učinka.

OBJAVLJENA IZVJEŠĆA REVIZIJE UČINKA

U 2019. godini objavljena su četiri izvješća revizije učinka, prezentirana u narednoj tabeli:

Red. br.	Naziv izvješća revizije učinka	Datum objave
1.	Upravljanje programima sufinanciranja zapošljavanja	17. 9. 2019.
2.	Aktivnosti nadležnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine na smanjenju zagađenosti zraka	24. 12. 2019.
3.	Praćenje realizacije preporuka iz Izvješća revizije učinka „Nedovoljna obnova šuma kao posljedica neefikasnog sustava upravljanja šumama“	31. 12. 2019.
4.	Praćenje realizacije preporuka iz Izvješća revizije učinka „Unapređenje kapaciteta za planiranje razvojnih projekata u kantonima u FBiH“	31. 12. 2019.

Prva dva izvješća predstavljaju nove revizije učinka u kojima su, osim nalaza i zaključaka, dane preporuke. Druga dva izvješća odnose se na praćenje realizacije preporuka iz ranije objavljenih izvješća revizije učinka, te su u njima predstavljeni nalazi i zaključci.

PROVOĐENJE REVIZIJA

Ciklus revizije učinka ne može se vezati za trajanje kalendarske godine, tako da se aktivnosti započete u jednoj veoma često završavaju u narednoj godini. S tim u vezi, Sektor za reviziju učinka je u 2019. godini proveo glavnu studiju za reviziju učinka „Upravljanje programima sufinanciranja zapošljavanja“, koja je započela u 2018. godini. U fazi glavne studije detaljno je ispitano upravljanje programima sufinanciranja zapošljavanja Federalnog zavoda za zapošljavanje. Vremenski obuhvat revizije odnosio se na četiri godine (2015.-2018. godine), a uzorkom su obuhvaćene aktivnosti šest subjekata revizije. U predmetnom izvješću dano je ukupno 11 preporuka, koje su upućene na 13 subjekata.

U 2019. godini planirana je i provedena predstudija i glavna studija revizije učinka „Aktivnosti nadležnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine na smanjenju zagađenosti zraka“. U fazi predstudije sveobuhvatno je sagledana oblast unapređenja kvalitete zraka i uloga nadležnih institucija, te je utvrđen revizijski problem i izvršeno planiranje glavne studije. U glavnoj studiji ispitane su aktivnosti nadležnih institucija na odabranom uzorku od 16 institucija. Revizija se odnosila na trogodišnje razdoblje (2016.-2018. godine), a u izvješću je dano ukupno 13 preporuka, koje su upućene na 24 subjekata.

Ukupan broj danih preporuka, po subjektima kojima su upućene, prezentiran je u tabeli:

Red. br.	Subjekti kojima su dane preporuke	Broj danih preporuka
1	2	3
1.	Parlament Federacije BiH	2
2.	Parlament Federacije BiH i Vlada Federacije BiH	2
3.	Vlada Federacije BiH	1
4.	Federalni zavod za zapošljavanje	6
5.	Federalni zavod za zapošljavanje i kantonalne službe za zapošljavanje	2
6.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	5
7.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma i Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	1
8.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma i kantonalna ministarstva nadležna za okoliš	1
9.	Kantonalna ministarstva nadležna za okoliš	1
10.	Federalni hidrometeorološki zavod	2
11.	Federalna i kantonalne uprave za inspeksijske poslove	1
	Ukupan broj danih preporuka:	24

Sukladno članku 16. Zakona o reviziji, Ured za reviziju je u roku od 30 dana od završetka revizija dostavio konačna izvješća revidiranim institucijama i Parlamentu FBiH. Izvješća su u isto vrijeme dostavljena Vladi FBiH i Predsjedniku FBiH, a zajedno sa saopćenjima za javnost objavljena su i na internet-stranici Ureda za reviziju, kako bi bila dostupna široj javnosti. Izvješća revizije učinka koja su objavljena u 2019. godini dobro su prihvaćena u medijima i bila su predmet brojnih medijskih članaka.

Uzimajući u obzir da plan zapošljavanja u Sektoru za reviziju učinka nije realiziran predviđenom dinamikom, jedna revizija učinka nije izvršena.

PRAĆENJE REALIZACIJE PREPORUKA REVIZIJE UČINKA

U 2019. godini izvršeno je praćenje realizacije preporuka iz dva ranije objavljena izvješća. Praćenje predstavlja završnu fazu u revizijskom ciklusu (follow-up),²⁰ predviđenu Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija. Riječ je o periodičnoj aktivnosti koja se provodi s ciljem osiguranja povratnih informacija za Ured za reviziju, zakonodavnu i izvršnu vlast, o mjerama poduzetim na osnovu izvješća revizije učinka. Svrha praćenja je unapređenje buduće prakse postupanja po izvješćima i veća realizacija danih preporuka.

Provedena su praćenja realizacije preporuka iz sljedećih izvješća revizije učinka:

- „Unapređenje kapaciteta za planiranje razvojnih projekata u kantonima u FBiH“ (Izvješće objavljeno 2016. godine);
- „Nedovoljna obnova šuma u Federaciji BiH kao posljedica neefikasnog sustava upravljanja šumama“ (Izvješće objavljeno 2014. godine).

Praćenje realizacije preporuka pokazalo je kako institucije kojima su preporuke upućene nisu poduzele dovoljne aktivnosti na njihovoj realizaciji. Također je zaključeno da Parlament FBiH, odnosno Parlamentarno povjerenstvo odgovorno za reviziju još uvijek nisu uspostavili funkcionalan mehanizam praćenja realizacije preporuka, jer nije osigurano da institucije dostavljaju povratne informacije o poduzetim aktivnostima.

Na osnovu praćenja realizacije preporuka sačinjena su dva izvješća, koja su dostavljena predstavnicima zakonodavne i izvršne vlasti. Objavljena su i na internet-stanici Ureda za reviziju.

Krajem 2019. godine na internet-stranici Ureda za reviziju prvi put je objavljen **Registar preporuka revizije učinka**. Registar sadrži sve do sada dane preporuke revizije učinka, kao i podatke o stupnju realizacije preporuka za koje je izvršeno praćenje.

²⁰ ISSAI 3200.145

PREDLAGANJE TEMA REVIZIJE UČINKA I ZAPOČINJANJE PARALELNE REVIZIJE UČINKA

Planiranje tema budućih revizija uobičajen je dio procesa koji se obavlja sukladno INTOSAI-jevim standardima. S tim u vezi, provedena su istraživanja radi identifikacije aktualnih društvenih problema i eventualnih slabosti u radu institucija.

Ured za reviziju je u 2019. godini kroz projekt paralelne revizije učinka započeo međunarodnu suradnju s vrhovnim revizijskim institucijama iz okruženja. Planirano je da paralelnu reviziju učinka na temu „Interventno upravljanje u slučaju iznenadnog zagađenja Jadranskog mora“ provedu vrhovne revizijske institucije iz svih zemalja koje imaju izlaz na Jadransko more (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Italija i Slovenija). Krajem 2019. godine održan je i prvi radni sastanak predstavnika vrhovnih revizijskih institucija koje će sudjelovati u projektu.

Ovu reviziju će ispred Bosne i Hercegovine, pored Ureda za reviziju institucija u FBIH, provoditi Ured za reviziju institucija BiH, svako u okviru svoje nadležnosti. Predviđeno je da se predmetna revizija realizira u 2020. godini, nakon čega će se sačiniti izvješće o paralelnoj reviziji učinka, koje će objediniti rezultate pojedinačnih revizijskih izvješća sudionika.

RAZVOJ, METODOLOGIJA I UPRAVLJANJE KVALITETOM

U Sektoru za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom u 2019. godini aktivnosti su bile usmjerene na unapređenje metodologije rada u financijskoj reviziji i reviziji učinka, na praćenje i primjenu INTOSAI-jevih standarda za vrhovne revizijske institucije i Međunarodnih revizijskih standarda, kao i na provođenje kontrole kvalitete financijske revizije i revizije učinka.

U oblasti metodologije, aktivnosti su se odnosile na:

- usklađivanje forme izvješća o financijskoj reviziji sa izmijenjenim INTOSAI-jevim standardima revizije i Međunarodnim revizijskim standardima;
- praćenje implementacije metodologije financijske revizije i revizije usklađenosti i usklađivanje sa zahtjevima i potrebama iskazanim u tijeku provođenja revizija;
- rad na izmjenama i dopunama procedura, smjernica i uputa revizije učinka, radi poboljšanja i prilagođavanja INTOSAI-jevom Okviru;
- rad na metodologiji revizije u dijelu uvođenja financijskog upravljanja i kontrole;
- kontinuirano praćenje i implementaciju izmijenjenog INTOSAI-jevog Okvira.

U oblasti kontrole kvalitete prioritet je dan unapređenju metodologije za kontrolu kvalitete finansijske revizije i revizije učinka. Aktivnosti Sektora bile su usmjerene na kontrolu u tijeku izvršenja finansijske revizije i revizije učinka (tzv. vrući pregled) i u fazi izvješćivanja o izvršenoj reviziji. Izvršen je vrući pregled svih sačinjenih nacrti i konačnih izvješća o finansijskim revizijama i revizijama učinka. Također, vršena je koordinacija i nadzor nad radom timova za kontrolu osiguranja kvalitete (hladni pregled) finansijske revizije za 2017. godinu. Hladni pregled odnosio se na dvije revizije. Iz Sektora za finansijsku reviziju institucija kantona, gradova i općina obuhvaćeno je izvješće Hercegovačko-neretvanske županije, a iz Sektora za finansijsku reviziju zavoda, fondova i agencija obuhvaćeno je izvješće Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH.

Poslovi razvoja odnose se na obuke i stručno usavršavanje revizorskog i ostalog osoblja Ureda za reviziju. Te aktivnosti Sektora vršene su sukladno Planu obuke za 2019. godinu. Pored obuka koje su specijalizirane za proces revizije, vršena je i obuka iz oblasti upravljanja ljudskim resursima, poznavanja javnih prihoda i javnih financija. One su realizirane putem eksterne edukacije, zajedničke edukacije u okviru VRI u BiH i interne edukacije.

Sektor je tijekom godine sudjelovao i u:

- unapređenju i dopuni novim podacima uspostavljenih baza podataka (Registar subjekata revizije, Registar propisa i Registar preporuka finansijske revizije);
- kreiranju Registra preporuka revizije učinka;
- sačinjavanju odgovarajućih izvješća na osnovu podataka iz uspostavljenih baza.

INTERNA EDUKACIJA

Velika pozornost posvećena je internoj komunikaciji i obuci zaposlenika Ureda za reviziju, koja ima za cilj pravovremeno informiranje, razmjenu informacija i stjecanje novih znanja. Svake godine, prije obavljanja prethodnih revizija, pozornost se posveti internoj obuci za finansijske revizore iz oblasti metodologije za planiranje revizije i rezultatima izvršene kontrole kvalitete. Obuka se također organizira prije početka konačnih revizija. Tijekom cijelog procesa revizija, kao vid kontrole kvalitete, održavaju se prezentacije i rasprave između revizora i menadžmenta Ureda za reviziju, na kojima se transparentno raspravlja o nalazima finansijske revizije i revizije učinka.

U listopadu se tradicionalno održava dvodnevni godišnji sastanak Ureda za reviziju. U 2019. godini, ovaj sastanak bio je održan u vidu panel-diskusija na kojima su sudjelovali rukovoditelji i revizori, a ključne teme bile su trendovi u reviziji javnog sektora, novine i povratne informacije, kao i kreiranje ugodnije radne atmosfere s ciljem postizanja boljih rezultata rada. Govorilo se i o principima Etičkog kodeksa, funkcionalnoj uporabi jezika u revizorskim izvješćima, kontroli kvalitete – nalazima hladnog pregleda i metodologiji za financijsku reviziju i reviziju usklađenosti.

Na osnovu Strateškog plana edukacija revizora VRI u BiH za razdoblje 2016.-2019. godine, za revizore iz sve četiri revizorske institucije u BiH u veljači je održana zajednička obuka na temu „Revizorske preporuke: uloga, značaj i implementacija preporuka iz revizorskih izvještaja“, a nosilac aktivnosti bio je Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

DRUGE AKTIVNOSTI

FINANCIJE I RAČUNOVODSTVO

Sve aktivnosti utvrđene Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2019. godinu obavljene su blagovremeno i sukladno važećim zakonskim propisima.

Sačinjeni su i nadležnim institucijama dostavljeni:

- godišnji, kvartalni i mjesečni financijski planovi za 2019. godinu,
- tromjesečna financijska izvješća o izvršavanju proračuna za 2019. godinu, statistički i drugi propisani obrasci i izvješća,
- dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2020.-2022. godine,
- rebalans proračuna Ureda za reviziju za 2019. godinu,
- nacrt proračuna za 2020. godinu i projekcije za 2021. i 2022. godinu,
- završno financijsko izvješće, godišnji obračun za 2019. godinu.

Također, izvršena je kontrola, obrada i knjiženje svih financijskih transakcija po zaprimljenim fakturama, blagajničkom poslovanju, izdanim nalogima za službena putovanja, obrada, kontrola i obračun plaća i drugih naknada zaposlenika Ureda za reviziju za 2019. godinu.

Za financiranje rada Ureda za reviziju za 2019. godinu odobrena su proračunska sredstva u iznosu od 4.379.187 KM.

Izvršenje proračuna za 2019. godinu ostvareno je u okviru odobrenih proračunskih sredstava, ekonomičnim i namjenskim trošenjem sredstava i uštedama na određenim troškovnim pozicijama. U sljedećoj tabeli dan je prikaz izvršenja proračuna Ureda za reviziju po troškovnim pozicijama.

R. B.	Konto	Opis	Odobreni proračun za 2019. godinu	Pre-raspodjela	Ukupan proračun za 2019. godinu	Izvršenje za 2019. godinu	Indeks (7/6) x 100%
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	611	Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.187.762		3.187.762	2.897.704	90,9
1.1	6111	Bruto plaće i naknade	2.924.492		2.924.492	2.699.274	92,3
1.2	6112	Naknade troškova zaposlenih	263.270		263.270	198.430	75,4
2.	612	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	307.071		307.071	285.756	93,1
3.	613	Izdaci za materijal i usluge	641.596		641.596	479.353	74,7
3.1	6131	Cestovni troškovi	163.550		163.550	135.437	82,8
3.2	6132	Izdaci za energiju	77.600		77.600	70.136	90,4
3.3	6133	Izdaci za komunalne usluge	66.830		66.830	52.793	79,0
3.4	6134	Nabava materijala	59.900		59.900	41.905	70,0
3.5	6135	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	27.000		27.000	20.475	75,8
3.6	6136	Unajmljivanje imovine i opreme	11.900		11.900	8.696	73,1
3.7	6137	Izdaci za tekuće održavanje	43.900		43.900	27.061	61,6
3.8	6138	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i platnog prometa	17.650		17.650	13.097	74,2
3.9	6139	Ugovorene usluge	130.350		130.350	66.840	51,3
3.10	6139	Ugovorene usluge – Izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju – kamate	42.916		42.916	42.913	100,0
4.	614	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	80.888		80.888	69.863	86,4

4.1	6141	Tekući transferi drugim razinama vlasti	25.000		25.000	14.000	56,0
4.2	6148	Drugi tekući rashodi – Izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju – glavnica	55.888		55.888	55.863	100,0
5.	821	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	161.870		161.870	138.949	85,8
5.1	8213	Nabava opreme	141.570	+ 19.300	160.870	138.949	86,4
5.2	8215	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	20.300	- 19.300	1.000	0	0,0
		UKUPNO	4.379.187	0,00	4.379.187	3.871.625	88,4

PRAVNI I OPĆI POSLOVI I LJUDSKI RESURSI

Odjeljenje za pravne i opće poslove i ljudske resurse obavljalo je stručne pravne poslove, pravne konzultacije vezane za primjenu zakona i propisa, davana je pravna potpora revizorima; vršena je izrada općih akata, obveznih ugovora i ugovora o radu, odluka, rješenja i drugih pojedinačnih akata; planirane su i provođene javne nabave, te su vršeni drugi pravni poslovi sukladno potrebama službe i po nalogu menadžmenta.

U 2019. godini kontinuirano i blagovremeno je vođena personalna evidencija, formirani su i čuvani personalni dosjei, vršeno je kancelarijsko i arhivsko poslovanje, organiziranje i vođenje biblioteke, upravljanje i prijevoz službenim vozilima Ureda za reviziju i drugi opći poslovi sukladno potrebama službe. Pored općih, obavljali su se i drugi poslovi po nalogu menadžmenta Ureda za reviziju i sukladno nastalim potrebama.

Po pitanju ljudskih resursa, shodno Zakonu o reviziji i Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, za izvršavanje poslova i zadataka iz nadležnosti Ureda za reviziju predviđeno je ukupno 145 izvršitelja, tako da je, pored generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora, utvrđen potreban broj od 143 izvršitelja, od toga za poslove revizije 121 izvršitelj, a za administrativne poslove 22 izvršitelja.

U tabeli je pregled broja popunjenih radnih mjesta na 31. 12. 2019. godine:

Organizacijska jedinica/radno mjesto	Popunjeno izvršitelja
Generalni revizor	1
Zamjenik generalnog revizora	1
Interni revizor	-
Kabinet generalnog revizora	4
Sektor za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom	7

Sektor za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH	10
Sektor za finansijsku reviziju institucija kantona, gradova i općina	11
Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova i agencija	9
Sektor za finansijsku reviziju javnih poduzeća	8
Sektor za reviziju učinka	10
Odjeljenje za informacijske tehnologije	3
Odjeljenje za pravne i opće poslove i ljudske resurse	5
Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove	3
Ukupno:	72

Jačanje kadrovskih kapaciteta jedan je od strateških ciljeva koje Ured za reviziju u narednom razdoblju treba ostvariti. Stoga su u 2019. godini provedene četiri natječajne procedure za popunu upražnjenih radnih mjesta.

Redni broj	Datum natječaja	Broj pozicija raspisanih natječajem	Broj primljenih zaposlenika
1	25. 3. 2019.	5	2
2	9. 9. 2019.	7	4
3	18. 12. 2019.	6	2
4	18. 12. 2019. (pripravnici)	2	2
	UKUPNO	20	10

U radni odnos primljeno je deset novih zaposlenika, i to jedan revizor za finansijsku reviziju, dva mlađa revizora za finansijsku reviziju, jedan pomoćni revizor za finansijsku reviziju, dva mlađa revizora za reviziju učinka, jedan stručni suradnik – lektor, jedan stručni suradnik za stručne i administrativne poslove i dva pripravnika.

U tijeku 2019. godine dva volontera visoke stručne spreme primljena su na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa – na ovaj način Ured za reviziju nastoji omogućiti mladim ljudima prvo radno iskustvo.

Iako su proračunom odobrena sredstva za zapošljavanje, Ured za reviziju suočava se s izazovima prilikom zapošljavanja stručnog kadra koji ne ispunjava kriterije u pogledu adekvatnih certifikata (ovlašteni revizori, IT revizori) i radnog iskustva. Nedostaje i kadra s posebnim vještinama i kompetencijama za rad u reviziji učinka. Zbog toga plan zapošljavanja nije ispunjen, što utječe na obujam revizijskih aktivnosti.

INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE

U oblasti informacijskih tehnologija, Ured za reviziju provodi Strateški plan razvoja informacijskih sustava za razdoblje 2016.-2020. godine, koji je usvojio Koordinacijski odbor vrhovnih revizijskih institucija u BiH s ciljem iznalaženja adekvatnih IT rješenja za potporu procesima VRI.

U Strateškom planu predviđena je implementacija softvera za upravljanje procesom revizije. Ova aktivnost nije realizirana jer nisu ostvareni materijalni i ljudski resursi. Do nabave adekvatnog integralnog softverskog rješenja za potporu revizije koriste se parcijalna rješenja: za organiziranje i arhiviranje radne i elektronske dokumentacije subjekata revizije koriste se kolaboracijske platforme i resursi u „oblaku“, kao i funkcionalnosti operativnih sustava u lokalnoj IT infrastrukturi, interno izrađeni registar subjekata revizije, te baze preporuka financijske revizije koje se redovito ažuriraju.

Preduvjet za implementaciju sustava za upravljanje procesom revizije je adekvatna IT infrastruktura. Ured za reviziju je za izvještajnu godinu osigurao sredstva u proračunu i nastavljene su aktivnosti iz prethodne godine na dogradnji IT infrastrukture. Izvršena je nabava mrežne i komunikacijske opreme, implementacija tehnologije Office 365 „oblaka“, i nova IT infrastruktura je stavljena u funkciju. Zamijenjena je amortizirana oprema – štampači, a nabavljeni su i laptopi za novozaposleno osoblje.

Radi osiguranja neprekidnosti i kvalitete ključnih IT servisa, Odjeljenje za IT prati ažuriranje softvera operativnih sustava, servera i desktopa, postavlja centralizirane antivirusne zaštite, te administrira i pruža stručnu potporu zaposlenima. Za održavanje funkcionalnosti hardverskih i sustavnih komponenti angažiraju se vanjske informatičke firme.

Pored ovih aktivnosti, u Odjeljenju za IT vrši se priprema i objava na internet-stranicu svih revizorskih izvješća izrađenih u tijeku godine, medijskih saopćenja i drugih sadržaja.

Redovito se objavljuju sadržaji i informacije na intranet, vrše se elektronske pripreme za štampu revizijskih izvješća, izvješća o aktivnosti, planova i ostalih materijala.

SURADNJA I KOMUNIKACIJE

Sukladno strateškim opredjeljenjima i zahtjevima INTOSAI-jevog Okvira profesionalnih objava, Ured za reviziju je tijekom 2019. godine kontinuirano surađivao s lokalnim i međunarodnim akterima s ciljem podizanja svijesti o ulozi i odgovornostima Ureda kao neovisne revizijske institucije javnog sektora u FBiH. Otvorena i proaktivna komunikacija s medijima, akademskom zajednicom i drugim zainteresiranim stranama, radi poticanja interesa za nalaze revizije i veće transparentnosti – dio je ključnih principa INTOSAI-ja za vrhovne revizijske institucije.

Javnost je imala priliku upoznati se s radom Ureda za reviziju i revizijskim rezultatima putem objavljenih izvješća i brojnih medijskih saopćenja. Značajniji prilozi postavljeni su na internet-stranicu u dijelu „Ured u medijima“. Suradnja s medijima održavala se kontinuirano tijekom cijele godine. Posebno u razdoblju objave revizijskih izvješća, mediji su pokazali veliki interes za nalaze revizije.

Suradnja s lokalnom zajednicom tijekom 2019. godine odnosila se na aktivno sudjelovanje na konferencijama i seminarima iz oblasti jačanja financijskog upravljanja i kontrole, fiskalne transparentnosti i reforme javne uprave u BiH (u organizaciji Centra za istraživačko novinarstvo, SIGMA-e, OECD-a), borbe protiv korupcije i planova integriteta (u organizaciji OSCE-a i Antikoruptivnog tima Vlade FBiH). Održani su konzultativni sastanci sa stručnjacima iz međunarodnih organizacija (Svjetske banke, Međunarodnog monetarnog fonda, Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti itd.), na kojima je Ured za reviziju dao svoj doprinos oslanjajući se na iskustvo stečeno obavljanjem revizija u Federaciji BiH.

Jedan od glavnih strateških ciljeva Ureda za reviziju je razvijanje **suradnje s akademskom zajednicom**. Stoga su krajem 2019. godine započete aktivnosti na kreiranju Memoranduma o suradnji sa državnim ekonomskim fakultetima u Sarajevu, Mostaru, Tuzli i Bihaću, gdje Ured ima svoja sjedišta. Cilj suradnje je organiziranje stručne prakse studenata u Uredu za reviziju, organiziranje gostujućih predavanja na ekonomskim fakultetima, sudjelovanje profesora i/ili studenata na fokus grupama Ureda za reviziju i planiranje i provođenje drugih aktivnosti od zajedničkog interesa. S obzirom na izazove prilikom zapošljavanja revizorskog kadra, ovo je prilika da Ured sudjeluje u razvoju potencijalnih budućih kandidata.

Pored **suradnje sa zakonodavnom vlašću** Federacije BiH, Ured za reviziju nastojao je razviti suradnju sa zakonodavnim organima nižih razina vlasti u Federaciji BiH. Tako je početkom 2019. godine upućen dopis svim kantonalnim skupštinama i općinskim vijećima onih jedinica lokalne samouprave koje su bile predmet revizije za 2018. godinu, da obavijeste Ured za reviziju o održavanju rasprava o revizorskim izvješćima i donesenim zaključcima. Time je pokazao da je otvoren i spreman za suradnju, sve s ciljem što većeg doprinosa efikasnijem i transparentnijem trošenju javnih sredstava.

Suradnja s vrhovnim revizijskim institucijama u BiH odvijala se izravno, kao i putem Koordinacijskog odbora – radilo se na razvoju metodologije, zajedničkom nastupu u oblasti EU integracija, zajedničkoj obuci i na drugim međunarodnim aktivnostima.

Iz oblasti EU integracija, Ured za reviziju je tijekom 2019. godine davao svoj doprinos dokumentima za diskusiju na sastancima Odbora za stabilizaciju i pridruživanje EU-BiH i pododbora.

Na polju međunarodne suradnje, Ured za reviziju sudjelovao je na:

- **III EUROSAI-ASOSAI** zajedničkoj konferenciji, koja je održana u ožujku 2019. godine u Izraelu. Tema konferencije bila su „Novonastala pitanja i vanredne situacije“, odnosno uloga vrhovnih institucija za reviziju u doprinosu upravljanju novonastalim pitanjima i vanrednim situacijama. Ukupno 43 institucije za reviziju iz Europe i Azije, zajedno sa Generalnim tajništvom INTOSAI-ja, sudjelovale su na konferenciji. Program je obuhvatio aktualne teme, poput revizije kriznih situacija, suočavanja sa izazovima i upravljanja vanrednim situacijama (teroristički napadi, migracije i prirodne katastrofe), informacijskih tehnologija – izazova i prilika, digitalizacije u javnom sektoru i UN ciljeva održivog razvoja.
- Zajedničkoj konferenciji **Europe i Centralne Azije u organizaciji Svjetske banke**, koja je bila posvećena izgradnji učinkovitih, odgovornih i inkluzivnih javnih institucija, održanoj u Ankari u lipnju 2019. godine.
- Regionalnoj radionici **Svjetske banke** na temu „Strategije i tehnički pristupi jačanju suradnje između parlamenata i vrhovnih revizijskih institucija“, koja je održana u Podgorici u studenom 2019. godine. Sudionici su zajedno radili na uspostavljanju regionalnih normi za izradu memoranduma o razumijevanju između vrhovnih revizijskih institucija i parlamentarnih povjerenstava, koji bi služio kao alat za ostvarivanje djelotvornije suradnje, efikasnije proračunske kontrole i promoviranja odgovornosti, transparentnosti i dobrog rukovođenja u javnom sektoru.
- **XXIII Kongresu Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI)**, koji je održan u Moskvi u rujnu 2019. godine. Kongresu je prisustvovalo preko 600 delegata iz 168 zemalja članica. Cilj je bio da se naglasi važna uloga vrhovnih revizijskih institucija za društvo. Vođena je diskusija o ulozi VRI u postizanju ciljeva država, uključujući i UN-ove ciljeve održivog razvoja, kao i o korištenju informacijskih tehnologija u svrhu razvoja javne uprave. Kongres je okončan usvajanjem Moskovske deklaracije, u kojoj se naglašavaju zaključci i ključne oblasti za dalji razvoj vrhovnih revizijskih institucija.
- Trećem godišnjem sastanku **Radne grupe za reviziju općina Europske organizacije vrhovnih revizijskih institucija (EUROSAI TFMA)** i seminaru na temu „Funkcije koje obavljaju općine“ u Lisabonu, Portugal, u listopadu 2019. godine. Događaju je prisustvovalo preko 70 predstavnika iz 25 vrhovnih revizijskih institucija. Razmijenjena su iskustva o sustavima funkcija koje obavljaju općine u različitim zemljama, analizirani načini financiranja rada općina, proces decentralizacije delegiranja specifičnih funkcija koje općinama delegira centralna razina vlasti, te predstavljeni rezultati provedenih revizija pojedinih revizijskih institucija.

Ured za reviziju je član **Europske organizacije regionalnih revizijskih institucija (EURORAI)**, te aktivno sudjeluje na seminarima i u drugim aktivnostima. U tijeku 2019. godine sudjelovao je na međunarodnom seminaru pod nazivom „Revizija javnog duga“, održanom u Varšavi u svibnju 2019. godine, na kojem je prisustvovalo više od 100 delegata iz 14 zemalja članica EURORAI-ja. U listopadu 2019. godine održan je X EURORAI Kongres i seminar pod nazivom „Revizija institucija iz oblasti obrazovanja“ u Lincu, Austrija, gdje je prisustvovalo više od 140 delegata iz 16 zemalja članica EURORAI-ja.

Usvojen je radni program EURORAI-ja za naredne tri godine, u okviru kojeg je **Uredu za reviziju potvrđeno organiziranje EURORAI kongresa u rujnu 2020. godine na temu „Vrijednosti i koristi regionalnih revizijskih institucija“**. Ovo će biti prvi put da je revizijska institucija u regiji domaćin međunarodnog kongresa regionalnih revizijskih institucija javnog sektora.

KOORDINACIJSKI ODBOR VRHOVNIH INSTITUCIJA ZA REVIZIJU

Koordinacijski odbor vrhovnih institucija za reviziju²¹, koji čine generalni revizori i njihovi zamjenici tri vrhovne revizijske institucije u BiH²², tijekom 2019. godine nastavio je s poslovima iz svojih nadležnosti²³. Održavani su redoviti zajednički sastanci, ispunjavajući tako ulogu koordiniranja aktivnosti revizijskih ureda u Bosni i Hercegovini. Sukladno ciljevima i prioritetima sadržanim u Smjernicama za aktivnosti Koordinacijskog odbora vrhovnih institucija za reviziju²⁴, nastavljeno je sa:

- Potporom osiguranju neovisnosti VRI,
- Implementiranjem INTOSAI-jevog Okvira profesionalnih objava,
- Potporom izgradnje kapaciteta VRI,
- Demonstriranjem vrijednosti i koristi VRI,
- Promoviranjem prevencije korupcije,
- Unapređenjem komunikacije s članicama INTOSAI-ja.

²¹ U daljem tekstu: Koordinacijski odbor

²² Ured za reviziju institucija BiH, Ured za reviziju institucija u FBIH i Kancelarija za reviziju javnog sektora Republike Srpske. Kancelarija za reviziju Brčko distrikta BiH je pridružena članica.

²³ Nadležnosti Koordinacijskog odbora su:

- a) uspostavljanje konzistentnih vodiča i uputa temeljenih na INTOSAI revizijskim standardima;
- b) razmjena profesionalnih iskustava i težnja ka osiguranju konzistentne kvalitete revizije;
- c) organizacija i koordinacija razvojnih aktivnosti sva tri ureda za reviziju;
- d) dodjeljivanje revizorske odgovornosti za zajedničke aktivnosti;
- e) određivanje zastupanja u međunarodnim tijelima.

²⁴ Broj: 06-50-1-8-1/13 od 17. 10. 2013. godine

Konkretne aktivnosti Ureda za reviziju u okviru zajedničkih aktivnosti Koordinacijskog odbora u 2019. godini obuhvatile su: formiranje zajedničkih radnih grupa za kontrolu kvalitete, reviziju učinka i finansijsku reviziju; sudjelovanje na zajedničkoj edukaciji za revizore na temu uloge i značaja revizijskih preporuka, koja je provedena sukladno Strateškom planu edukacija revizora u VRI u BiH za razdoblje 2016.-2019. godine; sudjelovanje na sastancima Pododbora za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku i međunarodnim kongresima, te druge aktivnosti.

Također, sve revizijske institucije u BiH, na zahtjev Koordinacijskog odbora, sudjelovale su u **SIGMA-inom kolegijalnom pregledu**, koji se obavlja treći put u VRI u Bosni i Hercegovini. Oblasti koje su obuhvaćene pregledom su: neovisnost VRI i zakonski okvir, rukovođenje i upravljanje, ljudski resursi i profesionalni razvoj, proces i kvaliteta revizija, odnosi s vanjskim akterima i postizanje rezultata. Izvješće kolegijalnog pregleda očekuje se u prvoj polovini 2020. godine.

Ovo Izvješće pružilo je uvid u rad Ureda za reviziju tijekom 2019. godine. Akcent je bio na izvršenju plana revizije, o čemu je javnost bila kontinuirano i pravovremeno upoznata. Započeta je realizacija plana revizija za 2019./2020. godinu, ostvarena je suradnja s akademskom zajednicom, uvedeni su noviteti u radu – sve to kako bi Ured za reviziju demonstrirao svoju relevantnost i pokrenuo promjene u životima građana.

Broj: 04-04-1-584/20

Sarajevo, 11. 3. 2020. godine

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

